

[Foged.]

ærede indenrigsminister tidligere her i salen har givet udtryk for netop denne opfattelse, og at det også her ved lovforslaget præciseres, at en sådan kommune med en rimelig chance for i nær fremtid at blive endnu større og måske inden for et rimeligt åremål nå helt op til 8.000, 10.000 eller 15.000 indbyggere egentlig burde have lov til at leve videre. Jeg håber derfor, at den højtærede minister netop nu, da dette lovforslag behandles, vil være med til at udvikle denne opfattelse på en sådan måde, at også kommuner af den størrelsesorden kan få tro på, at der er levnet plads til dem i den nye kommunale struktur.

Alligevel finder jeg at måtte bemærke, at hvor mægtige købstæder giver udtryk for yderligere jordbegær, sammenlægges omegnskommunerne med disse, uden at der fremføres særlige argumenter eller bevis for hverken nødvendigheden eller rigtigheden af yderligere sammenlægninger. Man har tilsyneladende for tiden en tyrkertro på, at alt stort er godt, og det kan vel i nogle tilfælde være rigtigt; men den kommunale struktur er ikke alene karakteriseret ved en dansen om EDB-maskinerne. Der ligger traditioner, også værdifulde traditioner, bag kampen for at bevare samhørighedsforholdet mellem borgerne og den kommunale administration. Vi har for øvrigt ofte set, at for store områder har været så store, at de er blevet lidt træge i imødekommelsen af de krav, der bliver rejst fra borgernes side. Vi løber den samme risiko nu; områder, der ligger i periferien, vil opdage, at de kun er blevet frynser — det er vist det udtryk, man ofte bruger — i udviklingen, at de ikke kommer med, fordi der ikke var nok på stedet til at tale deres sag. En eller to mand i en storkommune, der repræsenterer et ydre område, har næppe større mulighed for at virke for dette område.

Jeg håber derfor, at ministeren vil opfatte den forløbne tid for den lov, vi lever under nu, som en prøvetid, og at ministeren vil lytte til de mange henvendelser og tage hensyn til dem på en sådan måde, at befolkningen ikke sidder tilbage med en følelse af håbløshed med hensyn til deres medvirken. Den egnspolitiske aktivitet må og bør og skal have mulighed for at påvirke centraladministrationen. Centraladministrationen

må være stor nok til nu og da at ændre allerede foretagne udspil. Egentlig burde en sådan lovs virketid have været placeret på begge sider af et kommunalt valg. De nu siddende kommunale medlemmer er ikke valgt til at tage standpunkt til hverken modtagelse eller afgivelse af suverænitet. Jeg ville allerhelst konkludere derhen, at såfremt der ikke er særlig tungtvejende grunde for sammenlægning, bør enheder med 5.000 indbyggere eller derover, hvis de selv anmoder derom, have mulighed for fortsat selvstændighed.

For amternes vedkommende gør noget lignende sig gældende. Jeg har bemærket, at den højtærede minister har fremlagt lovforslaget til såkaldt fri drøftelse. Men ligesom hr. Svend Haugaard har jeg det indtryk, at når man allerede har angivet en formodet struktur, har dette allerede haft indflydelse på de personer, som skal tage stilling til denne formodede struktur. Jeg oplevede i sidste uge på et møde i Viborg mellem de forskellige kommunale organer fra Ringkøbing, Thisted og Viborg amter, hvorefter man dér, efter at ministeren havde fremsat sit lovforslag, kunne mærke en omfattende forskydning af tidligere opfattelser om sammenlægning eller fortsat selvstændighed. Ministerens lovforslag, dette frie forslag, havde ændret de tilstedeværendes opfattelse — måske mest ud fra indtrykket af, at når ministeren ville det, kunne man lige så godt synge med på melodien.

Jeg vil i den anledning gerne give udtryk for den måske allerede forlattede opfattelse, at såvel Thisted amt som Viborg amt og Ringkøbing amt kunne og måske burde bestå uændret. Jeg har vel for øje, at så ville Thisted amt efter manges opfattelse være et såkaldt for lille amt; men dette amt vil alle dage have en særlig status på grund af den særlige beliggenhed, og det er statens opgave at rette på de forhold, dette medfører. Det kan ikke være et naboområde, der gennem skatterne skal være med til at udligne denne særstilling. Jeg vil dog gerne anholde et udtryk, som hr. Arthur Jacobsen brugte i sin tale. Det var nok mere en lapsus, da han sagde, at man i Ringkøbing amt vidste med sig selv, at man var sig selv nok. Det er ikke rigtigt. Men man kunne måske nok sige, at Ringkøbing amt egentlig er stort nok. Ringkøbing amt er særdeles velformet